

Posudek na disertační práci PhDr. Kateřiny Bociánové „Euro-středomořská politika-perspektivy vývoje. Vliv Španělska a Francie.“

Práce je poměrně rozsáhlá i na požadavky disertační práce, má přes 225 stránek. Autorka plně využila dostupných prvotních pramenů i početné odborné literatury k dané problematice. V práci je i výborně zúročena její vlastní zkušenost získaná v prostředí institucí Evropské unie. Autorka i velmi dobře navázala na svou předcházející diplomovou práci.

Se strukturou práce lze souhlasit. Skládá se podstatě ze dvou, nestejně rozsáhlých částí. První má téměř 75% celého textu. K této části nemám téměř žádných poznámek. Konceptualizace, teoretická východiska a formulace hypotéz je podle mého výborná. Kapitola o vztazích mezi EU a Středomořím je sice příliš narativní (zabírá téměř třetinu celé práce), ale potvrzuje výbornou autorčinu znalost tematiky. Analýza a závěr této části je opět výborná.

K druhé části jsem měl ve svém posudku k tzv. malé obhajobě řadu poznámek a připomínek. Musím konstatovat, že autorka drtivou většinu z nich akceptovala a podle toho také změnila tuto část práce. Byla přepracována kapitola s názvem Národní identita na kapitolu o zahraniční politice Francie a Španělska. Také kapitola Osobní rovina, přestože velmi zajímavá, byla zúžena a spojena s rovinou institucionální. U struktury této druhé části práce bych jen přehodil pořadí kapitol. Začal bych právě touto kapitolou Osobní a institucionální rovina, potom bych zařadil kapitolu o politikách obou zemí v Evropské unii a až na závěr bych dal kapitolu o politice Francie a Španělska vůči Středomoří.

Co se týče mých drobných připomínek, autorka je většinou akceptovala. Je dobře zdůrazněno, že francouzský zájem je o celé „neevropské Středomoří“, kdežto pro Španělsko je přece jenom nejdůležitější vztah k Maroku. Autorka také správně přidala u Francie krátkou shrnující historii vztahu k severní Africe před rokem 1962. Dobře zdůraznila jaký byl rozdíl v postavení Alžírsko a jiných francouzských území v severní Africe. U vysvětlení proizraelské politiky Francie však chybí informace, že část sefardských židů v 50. letech přišla ze severní Afriky buď do Francie, nebo do Izraele. Vůbec otázka imigrace ze severní Afriky do Francie (a nyní myslím i obyvatelstvo arabského původu) není věnovaná velká pozornost. Chybí také jasnější vysvětlení francouzsko-italských sporů po arabském jaru. Italové byli přece ve své imigrační politice liberální jen proto, že správně tušili, že imigranti mají namířeno do Francie. U analýzy Španělska je správně zdůrazněno, že zájem je především soustředěn na Maroko (a také proč- španělské državy zde, problém španělských enkláv, ale zase, jako u Francie chybí problém emigrace z Maroka do Španělska). Je i dobře vysvětlen komplikovaný vztah k židovství a i k islámu, dlouho zakázaná náboženství ve Španělsku. To jistě komplikuje i

rozporuplný vztah k i izraelsko-palestinskému konfliktu. Autorka již nemohla ve své práci z časového hlediska zmínit nedávnou velkorysou nabídku španělské vlády, že sefardská komunita v diaspoře má nyní právo na španělské občanství. Teoreticky jde o více než 3,5 milionů lidí, žijící z velké části i ve Středomoří, hlavně v Izraeli, ale i v Maroku.

Zajímavá je i analýza, proč často španělská politika je efektivnější než francouzská. Správně je zdůrazněno, že francouzská politika je velmocenská, což se o španělské jistě nedá říci. Správně autorka ukazuje i na latinskoamerickou dimenzi španělské zahraniční politiky. Možná, že měla být zmíněna i problematika Gibraltaru, neboť ta i je i zajímavá z hlediska španělsko-marockých vztahů.

Toto jsou jen drobné poznámky, které vůbec neovlivňují mé hodnocení této práce, která plně splňuje podmínky kladené na disertační práci. Plně také tuto práci doporučuji k doktorské obhajobě.

30.5.2014.

Doc.PhDr.Bořivoj Hnízdo, Ph.D.